

„PRIMA IUBIRE NU SE UITĂ NICIODATĂ”

Poate pentru unii, în special pentru cei din generațiile mai tinere — jucători sau simpli admiratori ai fotbalului — prezența în această pagină de „intimități ale gazonului”, a lui **Mihai Flamaropol**, antrenorul de hochei al echipei Dinamo și al reprezentativei noastre naționale, ar părea nepotrivită sau cel puțin ca o concesie făcută unui sport înrudit intructiv cu fotbalul. Și pe bună dreptate. Pentru că numele lui **Mihai Flamaropol**, ireversibil transferat de pe dreptunghiul verde, pe cel de gheață încă din anul 1954, este prea puțin familiar tinerilor din marea lume a fotbalului. Acelora care, pe atunci, erau la o vîrstă cînd încă nu începuseră să simtă tentația miraculoasă a balonului rotund și nici plăcerea drumului care duce spre stadion. În acel an, 1954, Dumitrache și Iordănescu, de exemplu, erau de o șchioapă, iar Aelenei și cu Dobru de-abia se născuseră.

De aceea, pentru toți care nu l-au cunoscut, ca și pentru toți aceia care, într-un fel sau altul, l-au uitat pe impunătorul „Flammy” — cu ani în urmă unul dintre cei mai valoroși jucători ai soccerului nostru și, în același timp, un veritabil model de sportivitate — ne-am gândit să-l prezentăm acum pe fotbalistul **Mihai Flamaropol**, sub forma a câteva secvențe biografice, împletite cu frînturi de amintiri din bogatul său album al aducerilor aminte.

...1930. Primele manifestări ca jucător în echipa străzii, din cartierul „Cuibul cu barză”, alături de Gică Popescu și Eugen Iordache. „Jucam pe unde găseam cîte un loc viran. Cînd se construia vreo clădire pe „terenul” nostru, ne mutam alături și-i dădeam mai departe. Așa am ajuns, în cîteva ani, să luăm aproape toată calea Plevnei de la un cap la altul, pînă cînd ne-a băgat în seamă unul „nea Nițu”, mare amator de sport, care ne-a luat cu echipă cu tot, ne-a dat echipament ca lumea,

teren adevărat și un nume, „Gloria”.

...1938. Flamaropol este transferat la divizionara A, Juventus. Primul antrenor: Cibi Braun. „Aveam un fizic cam pîrpiriu și ca să mă încumet a juca în echipa întii m-am apucat să practic și alte sporturi: patinaj pe Cîșmigiu, hochei pe Otetele-

MISU FLAMAROPOL

șeanu, canotaj pe Herăstrău. După un an de luptă cu propriile mele slăbiciuni, promovam în formația de seniori, alături de N. Petrescu, Brandabura și Ilie Oană”.

...1948. Debutul în echipa națională A, în meciul cu Bulgaria (3-2), pe Giulești. În același an și pe același stadion, Flamaropol primește din partea F.R.F. placheta de „cel mai bun jucător din 44”, într-un cuplaj de zile mari: Juventus — I.T.A. și Rapid — Universitatea Cluj. „În toate partidele în care am evoluat, în echipa națională, n-am părăsit niciodată terenul invins. Este și asta o mare performanță, dacă te gîndești că printre aceste întîlniri se numără și două susținute împotriva Cehoslovaciei: 2-1 la București și 2-2 la Praga”.

...1951. Mișu Flamaropol se

transferă, ca jucător de fotbal și hochei, la C.C.A. „Nu-mi aduc aminte ca pe timpul activității mele de performanță să fi avut vreodată vacanță competițională. Jucam fotbal cît ținea campionatul; volei și tenis, vara, între două ediții de campionat și hochei pe gheață toată iarna, pînă în primăvară, cînd iar o luam de la cap cu fotbalul”.

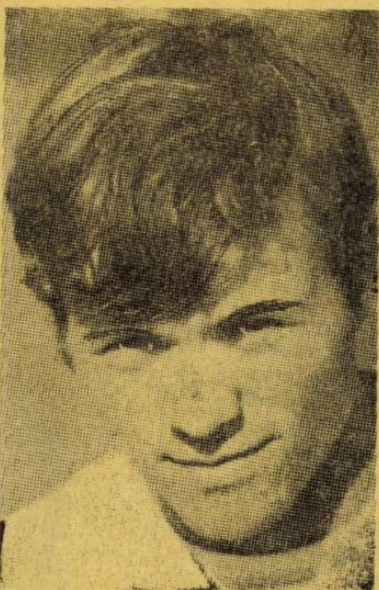
...1954. Anul despărțirii de sportul-rege. „Ultimul meu meci l-am susținut cu C.C.A., împotriva C.F.R.-ului din Timișoara. Am cîștigat cu 4-0 și am făcut — ca de adio — poate cel mai bun joc al vieții mele. Am continuat apoi să joc hochei, pînă în pragul vîrstei de 40 de ani, după care am trecut cuminte pe banca antrenorilor”.

S-a scurs de atunci cam un deceniu și jumătate. Mișu Flamaropol a rămas stabil în rîndul acelora ce stăpînesc oglinzile de gheață. Dar n-a uitat nici un moment fotbalul. „Prima iubire nu se uită niciodată. Un sfert de veac am fost în slujba celui mai frumos dintre sporturi. Un sfert de veac în care, pentru a face față performanței, m-am antrenat, aș spune, 365 de zile pe an, cu conștiința răspunderii față de echipă, față de public, față de mine însumi”.

Ca fotbalist, Flamaropol a fost, la timpul lui, ceea ce numim, în prezent, un jucător universal, cu o tehnică rafinată, cu un deosebit simț tactic și bun realizator. Poate și de aceea îi plac atît de mult acum un Dinu sau un Dumitru. Ca spectator, a fost întotdeauna de partea acelora care s-au străduit să dea jocului dinamism și finețe. „Fotbalul adevărat, spune Mișu Flamaropol, este greu a fi conceput fără o tehnică desăvîrșită, fără o pregătire fizică ireproșabilă și fără acea concepție tactică care să surprindă mereu pe adversar. Pe vremea mea, asta era considerată o necesitate. Astăzi este ceva mai mult, un imperativ”.

Mihai IONESCU

„NU POȚI VISA, DACĂ NU JOCI”

IOSIF CAVAI

...Rapidul 56 plecase de aproape o oră din Bacău. Într-unul din vagoane, chipuri gînditoare. Dinamoviștii au pierdut derbyul lor de la 10 decembrie. Se discută din cînd în cînd despre partida bună făcută de Rămureanu. În compartimentul cu Radu Nunweiler, Moldovan, Sandu Gabriel, Doru Popescu, Sătmăreanu II, Dumitrache și Cava se vorbește, totuși, cu rezerve despre acest subiect. De doi ani Cava tot speră să fie titularul. Toți știu acest lucru și nu vor să accentueze o durere. Dar în compartimentul acela tăcut, răsuna deodată vocea lui Iosif Cava: „Așa cum a apărut astăzi, nu vîd cîine il putea egala!”. Exact așa spusese, el, care-și văzuse iar visul rănit...

...Peste un sfert de oră, pe culoar vorbim de școală. E într-acea, la școală. Apoi refacem biografia sa sportivă, începută într-o comună lîngă Timișoara. „La început am avut noroc! După aceea, însă...”. Cava își aruncă privirile în întunericul de afară.

— De ce la început ai avut noroc, și după aceea?...
Își adună gîndurile. Nu vrea să pară un nemulțumit. Și nici un sceptic. Vorbește calm.

— Pentru că pe vremea cînd jucam la „Electromotor”, într-o vară, la Timișoara a avut loc un turneu internațional de juniori. Nu știu ce echipă străină a anunțat în ultimă instanță că nu poate să facă deplasarea. S-a alcătuit în grabă o selecționată locală de juniori care să o înlocuiască. Am apărut foarte bine, atunci. Gh. Ola, pe vremea aceea antrenorul naționalei de juniori, a venit la mine și m-a întrebat în ce an sînt născut. Cînd i-am spus că în '51, s-a bucurat. Mai tirziu, cînd i-am anunțat și ziua nașterii, la 1 ianuarie, am înțeles că nu mai am nici o șansă.

— Șansa a fost, totuși, să vii la Dinamo...

— Da, așa mi-am zis și eu. Echipă mare, dacă ajungi titular aici, te poți declara cel mai fericit jucător.

— N-ai ajuns titular, dar ai apărut în porta acestei formații. Mai ții minte în ce meci ai debutat?

— Într-un joc cu băcăuanii, la Moinești, la un 3-3. Am debutat datorită unei împrejurări anume, nu avea cine să apere. N-am apărut rău, dar...

Cava frînge discuția. Nu-i greu de înțeles. A fost rezerva lui Coman. A fost rezerva lui Constantin. A venit apoi Andrei, iar anul acesta, cînd credea, în sfîrșit, că el va fi titularul, s-a produs rocade. Dumitriu II — Rămureanu.

— Poate că drama lui Rămureanu, la Rapid, despre care a vorbit toată lumea, se aseamănă perfect cu soarta mea de fotbalist. Spre norocul meu, încă mai am forță să sper. Și mă pregătesc așa încît să fiu gata oricînd să cîștig duelul cu mine însumi. În fond, poate e mai bine să existe mereu o concurență! Dar, cel mai bun trebuie să apere. Ori, nici în cazul lui Rămureanu la Rapid și nici în cazul meu, acest adevăr nu prea a fost respectat. Acum cred în principalitatea antrenorului Nelu Nunweiler.

...Alegem drept temă de discuție „cel mai frumos moment din viața de fotbalist a lui Iosif Cava”. Portarul dinamoviștilor bucureșteni se gîndește foarte mult. Într-un tirziu, răspunde abătut.

— Eu n-am avut nici un moment prea frumos pînă acum. De-acuma înainte poate!...

— Ai apărut, totuși, într-o finală de Cupă, împotriva Stelei, și ai apărut chiar foarte bine!

— Știi cînd era cu adevărat un moment prețios? Cînd am fi cîștigat Cupa. Dar, atunci, noi am pierdut cu 2-1.

Cava e un jucător modest! Nu spune că atunci, în finala Cupei, a făcut o partidă mare, apreciată de foarte mulți. Nu spune că uneori, după partide foarte bune, a fost înlocuit! Spune numai că încă nu se consideră un invins. „Mă bucur, într-un fel pentru Rămureanu, că a debutat la noi, pe postul meu. Avea nevoie de încredere. Acum, cînd i-a fost dată, va trebui, însă, să știe că duelul nostru va fi cîștit, dar va fi aspru. Și că eu sînt convins să devin titular la Dinamo. La 22 de ani trebuie să încep să visez departe. Și nu poți visa, dacă nu joci”.

La Dinamo, postul de portar va fi disputat de doi oameni cu orgoliu rănit și cu atîtea ambiții renăscu...

Gheorghe NERTEA

Mircea M. IONESCU

DE LA VENUS... LA CENTRUL „23 AUGUST” — VIA C.C.A.

ILIE SAVU

Șef al centrului de copii și juniori Steaua — 23 August din anul 1967, **Ilie Savu** s-a dedicat cu pasiune pregătirii tinerelor talente. Aici, de mai bine de cinci ani, au crescut și s-au format o serie de jucători valoroși, unii dintre ei deveniți componenți ai diferitelor loturi reprezentative. Cristache, Naom, Sameș,

Aelenei, I. Gabriel, D. Ștefan sînt cei consacrați, iar Cazan, Tătarache (Sportul studentesc), Jencă (Farul), Ion Ion, Șumulanșchi, Vlad, Stoica (Steaua-tineret) formează eșalonul celor în devenire.

Ani de-a rîndul, **Ilie Savu** s-a dedicat fotbalului, l-a practicat cu pasiune și astăzi privește cu mîndrie în urmă, depănînd firul amintirilor:

„Primul meu carnet de legitimare datează din anul 1937. Pe atunci eram junior la Venus. Am prins porta primei echipe abia în 1942. Era o mare bucurie pentru mine să joc într-o formație din care făceau parte Negrescu, Ionescu-Crum, Colea Vilcov, Humis, Orza, Tr. Iordache. Dar ea n-a durat prea mult. Am trăit o doar un an, din cauza războiului. Mi-am reluat activitatea la Asociația sportivă militară (A.S.A.), echipă înființată în anul 1947 unde am apărut pînă în 1950. Din acest an am fost numit să conduc sectorul tehnic de instruire sportivă al clubului militar, doi ani mai tirziu sub o nouă titulatură, aceea de Casa Centrală a Armatei. Apoi am devenit antrenorul echipei C.C.A. Un an mai tirziu, în 1955, am lucrat împreună cu Ștefan Dobay, pentru ca în continuare pînă în 1958 să rămîn singur la timonă. A fost perioada de glorie. În

patru ani am cîștigat o dată campionatul și de două ori Cupa României. După o peregrinare la Corvinul Hunedoara, am revenit antrenor, de data aceasta la Steaua, între anii 1964-67, și din nou două cupe ale României onorează vitrina cu trofee a clubului militar. De atunci am hotărît să mă dedic tineriei generații și astăzi sînt foarte fericit în mijlocul copiilor de la centrul Steaua — 23 August”.

O carieră atît de îndelungată și prestigioasă ca cea a lui **Ilie Savu** este imposibil să nu-ți ofere și multiple momente mai mult sau mai puțin plăcute. Din noianul de întîmplări petrecute pe dreptunghiul verde sau în afara lui, cu echipa în care a jucat sau pe care a pregătit-o. **Ilie Savu** nu o poate uita pe aceasta: „În 1956 prima echipă de club a României a poposit în Anglia, patria fotbalului. C.C.A. a întreprins atunci un turneu. După două rezultate bune, cu „tunarii” lui Arsenal și „șelarii” lui Sheffield a urmat meciul cu Luton Town. La pauză, „pălărierii”, așa cum erau denumiți adversarii noștri, conduceau cu 3-0. Nu știam ce să cred. Ce sfaturi să le mai dai jucătorilor după un asemenea scor? M-am înclinat în cabină numai cu jucătorii. Parecă-i vîd și astăzi pe Voinescu, Apolzan,

Alexandrescu, Căcoveanu, Constantin, Tătaru, pe frații Zavoda cum mă priveau drept în ochi fără să poată scoate o vorbă. Atunci am avut o inspirație fericită. Le-am spus să se descalce, și să rămînă în picioarele goale. M-au privit cu uimire, nu știau ce să creadă. Numai Bone a spart tăcerea: „Toți?”. Da, toți, i-am răspuns eu. S-au conformat. I-am condus la dușuri și am dat drumul, timp de două minute, numai la robinetul cu apa rece ca gheața. Această metodă scandinavă a avut un efect uimitor. În repriza a doua jucătorii au zburdat pe teren, reușind să întoarcă rezultatul în favoarea noastră prin cele patru goluri de toată frumusețea, ultimul, cel al victoriei, obligîndu-l pe îngrijitorii stadionului să înlocuiască plasa porții perforată de șutul violent expediat de Onisie”.

În încheierea acestor rînduri, așternem pe hîrtie una din marile dorințe ale antrenorului **Ilie Savu**. „Vreau ca unicul meu fiu, inginerul Dan Savu, repartizat la Reșița, unde deocamdată joacă în formația de tineret-rezerve, să-i copieze cit mai curînd pe Constantin, Onisie sau Bone, oameni și fotbaliști adevărați ai fostei echipe C.C.A.”.